

דף תרגול: מי משלם את מחיר הזיהום? פסולת אלקטרונית ואי צדק סביבתי

מהדורה למורה חנ״מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו הנטל הסביבתי במקרה של פירוק פסולת אלקטרונית
- ליישם את המושגים אי צדק סביבתי ותלות הדדית להסבר תופעה גלובלית
- להציע ולהעריך פתרונות אפשריים לבעיה מזוויות שונות

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – הבנת המקרה

1. ב – מחשבים וטלפונים ישנים
2. ב – להוציא נחושת ולמכור אותה

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – בעיקר צעירים ובני נוער מפרקים את המכשירים
2. נכון – זהו מקור הכנסה חשוב לתושבים

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. כבלים
2. שכונה

חלק ד׳ – התאימו מושג להסבר

1 – ג (קבוצה נהנית מהמוצר וקבוצה אחרת סופגת את הנזק)
2 – ד (מדינות שונות בעולם תלויות זו בזו ומשפיעות זו על זו)
3 – א (מכשירים חשמליים ואלקטרוניים שאינם בשימוש יותר)
4 – ב (הנזק שגורם הזיהום לאנשים ולטבע)

חלק ה׳ – הבנה, יישום והערכה

1. הנטל הוא זיהום אוויר, קרקע ומים. המדינות העשירות ותושביהן נהנים מהמכשירים, ואילו תושבי השכונה באתר הפירוק סופגים את הנזק הבריאותי והסביבתי

חלק ו׳ – יישום והערכה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תלמיד מזהה שהנהנים הם בדרך כלל במדינות עשירות והסובלים במדינות מתפתחות
- תלמיד מזכיר שמדינות שונות משפיעות זו על זו ותלויות זו בזו
- כל פתרון סביר שמתייחס למיחזור, חקיקה או שיפור תנאי עבודה יתקבל

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר: מה קורה למחשב הישן שלכם כשאתם מחליפים אותו?
- כדאי להדגיש שהמושגים אי צדק סביבתי ותלות הדדית חוזרים בשאלות שונות ומומלץ לוודא הבנה שלהם לפני המעבר למשימות הפתוחות
- ניתן לחלק את משימת הפתרונות לעבודה בזוגות ואז לשתף במליאה

דף תרגול: מי משלם את מחיר הזיהום? פסולת אלקטרונית ואי צדק סביבתי

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעיר נמל במדינה מתפתחת מפרקים צעירים ובני נוער מחשבים וטלפונים ישנים שהגיעו ממדינות עשירות, כדי להוציא מהם נחושת ולמכור אותה. התהליך מספק פרנסה אך גורם לזיהום אוויר, קרקע ומים קשה. בדף זה תתרגלו את המושגים הקשורים למקרה ותחשבו על פתרונות אפשריים.

בנק מילים: כבלים | שכונה

1 חלק א׳ – הבנת המקרה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באתר הפירוק המתואר, מפרקים בעיקר:

(א) רכבים ישנים (ב) מחשבים וטלפונים ישנים (ג) בגדים משומשים

2. מטרת שריפת הכבלים היא:

(א) לחמם את האזור (ב) להוציא נחושת ולמכור אותה

(ג) להיפטר מהפסולת בלבד

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	באתר הפירוק עובדים בעיקר מבוגרים מבוססים כלכלית.	☐	☐
2	פירוק המכשירים מספק פרנסה לאלפי משפחות באזור.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. באתר הפירוק שורפים _____ כדי להוציא נחושת.

2. העשן השחור מכסה את ה_____ .

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אי צדק סביבתי	___	**א.** מכשירים חשמליים ואלקטרוניים שאינם בשימוש יותר
2. תלות הדדית	___	**ב.** הנזק שגורם הזיהום לאנשים ולטבע
3. פסולת אלקטרונית	___	**ג.** קבוצה נהנית מהמוצר וקבוצה אחרת סופגת את הנזק
4. נטל סביבתי	___	**ד.** מדינות שונות בעולם תלויות זו בזו ומשפיעות זו על זו

5 חלק ה' – הבנה, יישום והערכה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מהו הנטל הסביבתי במקרה זה, ומי נהנה מהמכשירים לעומת מי שסופג את הנזק.

6 חלק ו' – יישום והערכה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מי שנהנה ממכשירים אלקטרוניים לבין מי שסופג את נזקי הפסולת שלהם?

הסבירו במשפט אחד מהי תלות הדדית גלובלית.

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀